

Sovjet skrottar 71 herskip og kavbátar

Tann sovjettiski hvítahavsflotin hefur eisini minkað um talið og víddina av sín-um venjingum.

Vit prenta her triðju og síðstu greinina um hernaðarligu kjarnorkuvandarnar í Norðuratlantshavi og royndirnar at fremja vopnaavdubbingar á høvunum. Tað er danski blaðmaðurin Søren Rasmussen, sum hefur skrivað fyri Sosialin.

Í leygardagsblaðnum fara vit til Skotlands, har vit skulu hyggja nærri at bretsku ætlanunum at útbyggja endurvinningsverkið í Dounreay.

Eftir Søren Rasmussen, leysliga týtt

Tá sovjettiski forsetin, Gorbátjov, frá røðarapallinum í FN í desember 88 boðaði frá stórum einsidugum skerjingum á hernaðarliga økinum, so var tað hermegin á landi og loftflotin í Europa, ið talan var um: 50.000 tanks og 800 stríðsflogfor, umframt at talið á hermonnum skuldi minnast við eini hálvari millión í teimum báðum árunum 1989 og 1990. Henda tala Gorbátjovs gav endurljóð runt knottin og tá hesar fráboðanir um skerjingar vóru fylgdar, so var nógv tosum um konsekvensir og útlit í sambandi við hendringarnar. Tað hefur ikki fært til so miklan ans, hetta at Sovjetsamveldið

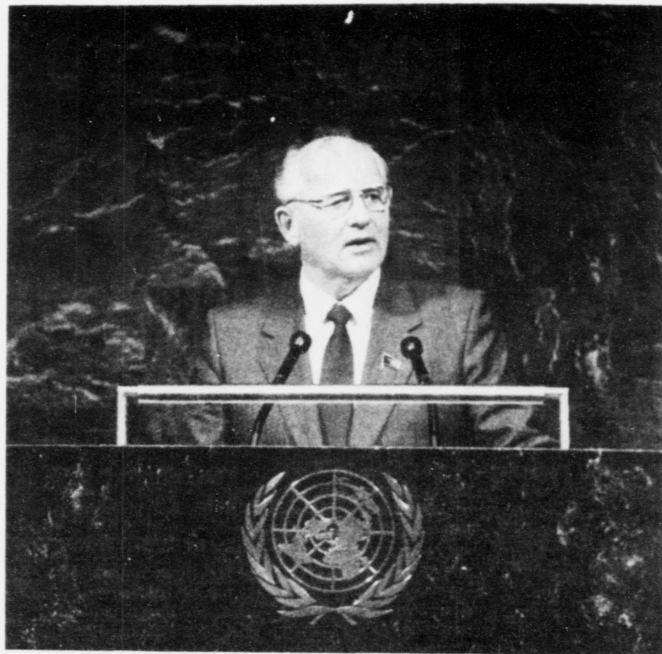
Tað er so mikið dyrt at byggja og reka ein nútímans herflota, at Sovjet ynskir skerjingar á hesum øki eisini

um somu tíð hefur sett ferð á at minka um sín herflota, umframt hetta at venjingarnar eru minkaðar munandi. Í hesum árinum og komandi ár verður tann sovjettiski flotin minkaður við 45 herskipum og 26 kavbátum, ið soleiðis verða tiknir úr tænastu. Hesi skip verða annaðhvørt upphøgd ella umbygd til onnur endamál, m.a. so er eitt størri herskip í ferð við at bliva broytt til eitt sivilt spesialhospital.

Eisini nýggj skip

Tað var tann sovjettiski

generalurin Gelij Batjenin, sum á einari trygdarpolitiskari konferansu í Oslo í mars mánaða fyrstu ferð boðaði frá hesum nýggjheitum. Til staðar á hesi konferansu vóru politikarar frá øllum Norðurlondum, har í millum eisini fleiri úr Føroyum. Høvuðsevnið annars á hesi stevnu var Norðurlond sum kjarnorkufritt øki og so dubbingin í teimum norðaru høvunum. Sambært Batjenin generali, so skuldi umleið ein triðingur av skerjingunum — uml. 24 skip — gerast í tí sokallaða norð-

urflotanum. Hesin floti hefur høvuðsstøð í Murmansk á Kolahálvoynni og so gott sum øll sovjettisk herskip og kavbátar í Norðuratlantshavi og í norðaru høvunum annars koma frá flotastøðunum á Kolahálvoynni. Ein partur av teimum skipum, sum Sovjetsamveldið nú hoggur upp, eru eldri skip, sum t.d. teir seks kjarn-

orkuvápnauð Golf-kavbátarnir í Eystursjónum. Men tað verða ikki bert gomul herskip, ið verða upphøgd, segði Batjenin á hesi stevnu í Oslo: «Tað er talan um skip, sum vildu havt avgjörðan tyding fyri norðurlotan, eisini aftan á ár 2000. Tað, sum hendir er eitt lið í umskipanini av tí sovjettisku militæru strategiini, ið skal gerast meira defensiv. Tað er okkara vón, at hetta stig okkara vil medvirka til, at nýggju avdubbingarsamráðingarnar í Wien bera í sær fortreytirnar fyri samráðingum, sum eisini umfata skerjingar av teirri hernaðarligu stríðsmegini», segði tann sovjettiski generalurin.

Um 1. nóvember vóru hesar skerjingar váttaðar í Pravda. Skrivað stóð, at fyri fyrst eru tólv kavbátar høgdir upp, av hesum triggir við kjarnorkumissilum umborð, umframt 28 herskip, m.a. triggir stórir krussarar og triggir destroyarar. Fram til 1. januar 1991 vil skerjingin soleiðis snúva seg um 45 herskip og 26 kavbátar, sigur Pravda.

Nóg mikið

Burturbeiningin av portum av skipum innan herflotan er liður í einari process, miðandi imóti umlegging av sovjettisku stríðsmegini til meira defensiv endamál. Loysunnarorðið í kjakinum er «skilagott nóg mikið». Hetta vil siga, at sovjetiska stríðsmegin ikki longur skal stremba eftir at kunna klára seg imóti USA á øllum økjum, og hetta at kunna klára eitt hvørt nytt amerikanskt vápnasystem við einum líknandi sovjettiskum.

Tað vóru stórtíðindi, tá Gorbátjov í 1988 í ST boðaði frá stórum einsidugum skerjingum á hernaðarøkinum

Stríðsmegin skal hernaðarliga sæð prioritera verju. Stórar offensivar ætlanir skal tað ikki vera gjørligt at fara undir orsakað av broytingum í útgerð, broytingum í strukturi og venjing. Tá tað snýr seg um herflotan, so tyðir umleggingin, at doyur skal leggjast á evnini til at verja sovjettiskt territorial farvatn og til at visa aftur royndum til landgongd. Úti á viðum havi skal eftir bert vera eittans mál, nevnliga hetta at verja teir strategisku kavbátarnar við teimum langtøkkandi kjarnorkumissilunum umborð.

Heim úr Atlantshav

Í tí fyrsta nummarinum av tí nýggja sovjettiska tíðarritinum «Glasnost», (ið er ein spennandi og problematiserandi avloysari fyri tað gamla «Fakta um Sovjetsamveldið»), skrivur hernaðargranskarin Aleksej Arbatov um broytingarnar innan hervaldið:

«Serliga eru tað broytingarnar innan herflotamegina, ið hava størstan áhuga orsakað av tí heilt einastandandi høga kostna, ið stendst av at byggja nymótans kavbátar og herskip. Nóg mikið sæð frá einum verju-sjónarmiði fyri herflotan ber í sær at málið við herflotanum verður skert til bert at umfata verjuna av sovjettiskum strandaeki móti áløpi frá sjónum —

